

REGERINGEN

Regeringsbeslut

II:7

2014-02-20

S2014/1697/FST (delvis)

Socialdepartementet

Länsstyrelsen i Jönköpings län
551 86 Jönköping

Uppdrag att lämna förslag på en regional stödstruktur

Regeringens beslut

Länsstyrelsen i Jönköpings län får i uppdrag att i samverkan med övriga länsstyrelser lämna förslag på hur länsstyrelserna skulle kunna utgöra en regional stödstruktur för att bidra till att barnets rättigheter kan tillgodoses på lokal och regional nivå. Vidare ingår i uppdraget att lämna förslag på hur utveckling av arbetet med genomförandet av barnkonventionen på lokal och regional nivå med utgångspunkt i Strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige (prop. 2009/10:232) kan följas upp. Uppdraget ska ske i samråd med Barnombudsmannen samt i dialog med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och andra relevanta aktörer.

Länsstyrelsen i Jönköpings län får för uppdragets genomförande använda högst 750 000 kronor. Kostnaderna för uppdraget ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 5:2 Insatser för att förverkliga konventionen om barnets rättigheter i Sverige, anslagsposten 2 Del till Kammarkollegiet. Medlen utbetalas av Kammarkollegiet efter rekvisition senast den 30 juni 2014. Medel som inte använts ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2015. En ekonomisk redovisning av hur medlen har använts ska lämnas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2015. Vid rekvisition, redovisning och återbetalning ska hänvisning göras till det diarienummer som detta beslut har.

Uppdraget ska redovisas i en rapport till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 december 2014. Vid redovisning ska hänvisning göras till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Barnrättsperspektiv på alla nivåer i samhället

Barnkonventionen, och den svenska barnrättspolitiken, handlar om att alla barn – flickor såväl som pojkar – ska ha samma rätt och möjlighet

oavsett bakgrund, eventuella funktionsnedsättningar eller bosättningsort. Arbetet med barnkonventionen är en ständigt pågående process. Även om Sverige väl uppfyller minimikraven i konventionen, ställer den krav på att alltid, i alla beslut som rör barn, ha med ett barnrättsperspektiv. Åtgärder och beslut inom all offentlig verksamhet som rör barn bör därför genomsyras av ett barnrättsperspektiv. Att anamma ett barnrättsperspektiv handlar om attityder, kunskap och arbetssätt. En strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige antogs av riksdagen 2010 (prop. 2009/10:232). Strategin består av ett antal principer som uttrycker grundläggande förutsättningar för att främja och skydda barnets rättigheter i Sverige och ska ses som ett verktyg i arbetet med att förverkliga barnets rättigheter.

Satsningar för ett ökat barnrättsperspektiv

Det är i kommuner och landsting som de flesta verksamheter som rör barn finns. Det är också där beslut fattas som har direkt inverkan på barns vardag och deras livssituation. Beslutsfattare och olika yrkesgrupper ska ha kunskap om barns levnadsvillkor och om hur barnets rättigheter kan omsättas i beslut och åtgärder som rör barn och följa upp sådana beslut och åtgärder ur ett barnrättsperspektiv.

För att åtgärder och beslut inom all offentlig verksamhet som rör barn ska kunna genomsyras av ett barnrättsperspektiv och för att öka kunskapen om hur barnets rättigheter kan omsättas i praktiken har regeringen tagit initiativ till två större satsningar. Regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ingick 2010–2013 en överenskommelse för att stärka barnets rättigheter i syfte att intensifiera och utveckla arbetet med barnets rättigheter i verksamheter inom kommuner och landsting med utgångspunkt i Strategin för att stärka barnets rättigheter (dnr S2010/4938/FST). I december 2013 ingick regeringen och SKL en ny överenskommelse om att stärka barnets rättigheter som gäller t.o.m. den 30 juni 2014 (dnr S2013/8812/FST).

Vidare gav regeringen i uppdrag till Barnombudsmannen att under 2011–2014 sprida och kommunicera regeringens strategi för att stärka barnets rättigheter till myndigheter, kommuner och landsting (dnr S2011/8293/FST). Uppdraget ska redovisas senast den 1 februari 2015.

Inom ramen för de ovan nämnda satsningarna har bl.a. utbildningar genomförts och möjligheter till erfarenhetsutbyte skapats. Även stödmaterial har utvecklats och spridits kring bl.a. ett systematiskt arbete med barnets rättigheter samt metoder för att lyssna till barn och unga. Erfarenheterna från överenskommelsen 2011–2013 visar att det finns ett fortsatt behov av kunskap om hur barnets rättigheter kan omsättas i praktiken vilket även erfarenheterna av Barnombudsmannens pågående arbete inom ramen för uppdraget att kommunicera strategin visar.

Uppföljning

Regeringen aviserade i propositionen om en strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige (prop. 2009/10:232) att strategin bör följas upp med jämna mellanrum för att säkerställa att den är effektiv och användbar för att stärka barnets rättigheter i Sverige. Regeringen anser att strategin bör följas upp regelbundet på olika nivåer men främst på lokal och regional nivå där de flesta verksamheter som rör barn finns. En sådan uppföljning bör kunna ligga till grund för dels regeringens redovisning till riksdagen, dels regeringens rapportering till FN:s kommitté för barnets rättigheter (Barnrättskommittén), men även utgöra en grund för fortsatta insatser inom barnrättspolitik.

Närmare om uppdraget

Barnombudsmannen har bl.a. i uppgift att bevaka tillämpningen av barnkonventionen och driva på genomförandet och har en central roll i arbetet med barnkonventionen och strategin. Regeringen anser att det därutöver finns ett behov av en regional stödstruktur för att bidra till att barnets rättigheter kan tillgodoses på lokal och regional nivå. Vidare finns det behov av att i högre grad följa upp utvecklingen av arbetet med genomförandet av barnkonventionen på lokal och regional nivå med utgångspunkt i strategin. Uppdraget bör därför ske i samråd med Barnombudsmannen.

Redovisningen av uppdraget bör bl.a. innehålla förslag på hur samverkan kan ske mellan länsstyrelserna och Barnombudsmannen samt hur Barnombudsmannens kunskap och erfarenheter, särskilt från uppdraget att kommunicera strategin för att stärka barnets rättigheter, kan tas till vara. Det är också av stor vikt att den kunskap och erfarenhet som SKL har genom arbetet inom ramen för överenskommelserna med regeringen om att stärka barnets rättigheter tas till vara i genomförandet av uppdraget.

Länsstyrelserna arbetar redan i dag med olika frågor som rör barnets rättigheter såsom insatser mot sexuell exploatering och människohandel, hedersrelaterat våld, barn som bevittnar våld, nationella minoriteter, bostadsbyggande, samhällsplanering och kultur. Länsstyrelserna ska även verka för att det finns beredskap och kapacitet för att ta emot ensamkommande barn. Vidare ska länsstyrelserna, enligt förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion, vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn analysera konsekvenserna för dem och därvid ta särskild hänsyn till barns bästa. Regeringen har också denna dag gett länsstyrelserna i Skåne län och Västerbottens län i uppdrag att stödja kommunerna i arbetet med handlingsplaner mot ekonomisk utsatthet bland barn. Redovisningen av uppdraget bör därför även innehålla förslag på hur arbetet med de frågor som rör barnets rättigheter som länsstyrelserna arbetar med redan i dag, med särskilt fokus på de områden som regeringen särskilt lyft fram inom barnrättspolitik, kan tas till vara

inom en regional stödstruktur. Erfarenheter från ovan nämnda uppdrag om att stödja kommunerna i arbetet med handlingsplaner mot ekonomisk utsatthet bland barn ska särskilt beaktas. Länsstyrelsen i Stockholms län har tidigare fått ett uppdrag om att utveckla samordning och samverkan mot människohandel på nationell nivå (dnr JU2013/1492/PO) och särskild hänsyn bör tas till den utvärdering av verksamheten som ska redovisas av Statskontoret till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 15 april 2014 (dnr U2013/6850/JÄM).

Redovisningen ska innehålla förslag till olika alternativ på hur en stödstruktur skulle kunna utformas samt kostnadsförslag.

På regeringens vägnar

Maria Larsson

Kajsa Eliasson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/L2/PO/EMA/KO
Finansdepartementet/BA/KSÄ
Utbildningsdepartementet/S/UC/JÄM
Landsbygdsdepartementet/JFS
Kulturdepartementet/MFI/KO
Arbetsmarknadsdepartementet/DISK
Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Socialutskottet
Barnombudsmannen
Kammarkollegiet
Länsstyrelserna
Sveriges Kommuner och Landsting